

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 10

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Α'.

«*Ἐν μόνον ὄνομα, καὶ δὴ ἑορταζομένου Ἁγίου, δίδεται τοῖς βαπτιζομένοις νηπίοις*».

Ἀριθ. } Πρωτ. 582 (Ἀριθ. 7) Ἀθήνησι τῆ 2 Μαρτ. 1934
} Διεκπ. 598

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 797 καὶ ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1874 Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἀπηγορεύθη κατὰ τὴν βάπτισιν τῶν νηπίων οὐ μόνον νὰ παρίστανται πλείονες τοῦ ἑνὸς ἀνάδοχοι, ἀλλὰ καὶ νὰ δίδονται τοῖς βαπτιζομένοις πλείονα τοῦ ἑνὸς ὀνόματα, διὰ τὴν ἐπερχομένην ἐκ τῶν πλείονων ὀνομάτων σύγχυσιν ἐν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις.

Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐξηλείφθη εἰσέτι ἐντελῶς ἡ τοιαύτη συνήθεια καὶ ἐπὶ πλέον τὰ διδόμενα κατὰ τὴν βάπτισιν ὀνόματα δὲν εἶναι ἐντελῶς χριστιανικά, παρακαλεῖσθε ὅπως παραύχητε τὰς ἀπαιτούμενας ὁδηγίας εἰς τὸν καθ' ὑμᾶς κλήρον, ὅπως καὶ ἐν πάσῃ μὲν εὐκαιρίᾳ, ἀλλ' ἰδίως πρὸ τῆς τελετῆς τοῦ Βαπτίσματος, καθοδηγῶσι μετὰ προσοχῆς καὶ συνέσεως τοὺς τε γονεῖς καὶ ἀναδόχους, ἵνα ἐν μόνον ὄνομα δίδωσιν εἰς τὰ βαπτιζόμενα παιδιά, τοῦτο δὲ εἶναι ἐκ τῶν ὀνομάτων τῶν ἑορταζομένων Ἁγίων, καὶ δὴ τῶν πανηγυρικώτερον καὶ γενικώτερον ἑορταζομένων.

Εἶναι δὲ εὐνόητον, ὅτι τὸ διδόμενον ὄνομα, ἐὰν εἶναι ὄνομα ἑορταζομένου Ἁγίου 1) διευκολύνει τὸν ἑορτασθῆναι τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ παιδίου, καθ' ὅλον τὸν βίον αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς καὶ ἀργίας μετὰ πλείστων ἄλλων ἑορταζόντων, 2) παρέχει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν χριστιανὸν νὰ γνωρίσῃ τὸν βίον τοῦ Ἁγίου, οὗ τὸ ὄνομα φέρει, καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἐντεῦθεν ψυχικὴν ὠφέλειαν καὶ οὐ σπανίως καὶ τὴν ὠθησιν πρὸς τὴν ἀρετὴν καὶ εὐσέβειαν καὶ 3) δίδει λαμπρὰν ἀφορμὴν, ἵνα ὁ χριστιανὸς προσφεύγῃ εἰς τὴν προστασίαν τοῦ Ἁγίου τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ καὶ καλλιεργῇ ἰδιαιτέραν πολύτιμον εὐλάβειαν πρὸς τὸν Ἅγιον, οὗ τὸ ὄνομα ἔχει.

Ὅθεν διὰ τῶν καταλλήλων ὁδηγιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιαιρέων καὶ ἐπ' Ἐκκλησίας διδαγμάτων, παρακαλεῖσθε ὅπως προτρέψητε καὶ Κλήρον καὶ λαόν, ἵνα δίδῃ εἰς τὰ βαπτιζόμενα παιδιά ὀνόματα μόνον Ἁγίων καὶ ἱερῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας, ἀποφεύγῃ δὲ τὰ ὀνόματα μὴ χριστιανικῶν προσώπων, καὶ ὁ ἐφημέριος ν' ἀρνῆται ἀπολύτως νὰ δώσῃ εἰς βαπτιζόμενον ὄνομα, ὅπερ ἔφερον αἰρετικοὶ ἢ διαβόητοι

ἐπὶ κακῶν ἀνθρώπων καὶ ἐχθρῶν ἐν γένει τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιακομένου διὰ τῆς παρούσης σκοποῦ ἐπαφήσιν ἢ Ἱερὰ Σύνοδος εἰς τὴν σύνεσιν τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Πατρῶν ΑΝΤΩΝΙΟΣ
- † Ὁ Σπάρτης ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Δημητριάδος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Νιγρίτης ΕΥΓΕΝΙΟΣ
- † Ὁ Πτολεμαίδος ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Διδυμοτείχου ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους ΣΩΚΡΑΤΗΣ
- † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΔΙΟΔΩΡΟΣ
- † Ὁ Θήρας ΑΝΘΙΜΟΣ
- † Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς
Ἀρχιμ. Γερμανὸς Α. Ρουμπάνης

Β'.

«*Ζητεῖται ἡ ὑποβολὴ ἀντιγράφου τῶν ἐγκεκριμένων Προϋπολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν τῶν Μονῶν*».

Ἀριθ. } Πρωτ. 583 (Ἀριθ. 8) Ἀθήνησι τῆ 2 Μαρτ. 1934
} Διεκπ. 599

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ἐπιθυμοῦσα ὅπως γνωρίξῃ τὴν κίνησιν τῆς διαχειρίσεως τῆς διατηρητέας περιουσίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἵνα ἔχῃ ἐνώπιον αὐτῆς τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα ἐπὶ προκυπτόντων σχετικῶν ζητημάτων, παρακαλεῖ πάντας τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, τοὺς ἔχοντας ἐν ταῖς ἐαυτῶν Ἐπαρχίαις Ἱεράς Μονάς, ἵνα εὐθὺς μετὰ τὴν κατὰ νόμον ἐγκρίσιν τῶν ὑποβαλλομένων Προϋπολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν Ἱ. Μονῶν ἀποστέλλωσιν ἀνὰ ἐν ἀντίγραφον τῶν ἐγκεκριμένων Προϋπολογισμῶν καὶ Ἀπολογισμῶν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ, Πρόεδρος
- † Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Πατρῶν ΑΝΤΩΝΙΟΣ
- † Ὁ Σπάρτης ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Δημητριάδος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
- † Ὁ Νιγρίτης ΕΥΓΕΝΙΟΣ
- † Ὁ Πτολεμαίδος ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Διδυμοτείχου ΙΩΑΚΕΙΜ
- † Ὁ Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους ΣΩΚΡΑΤΗΣ
- † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΔΙΟΔΩΡΟΣ
- † Ὁ Θήρας ΑΝΘΙΜΟΣ
- † Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς
Ἀρχιμ. Γερμανὸς Α. Ρουμπάνης

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΝ Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

3

Ἡ γνώμη περὶ κοινοτισμοῦ παρὰ τοῖς πρώτοις χριστιανοῖς στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς χωρίων τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων: «Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά» (2,44). «Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πωρασκομένων καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν Ἀποστόλων. Διεδίδετο δὲ ἐκάστῳ καθὼς ἂν τις χρεῖαν εἶχεν» (4,34-35).

Καὶ ἂν καθ' ἑαυτὰ ληφθῶσι τὰ χωρία ταῦτα, χωρὶς νὰ συγκριθῶσι καὶ παραβληθῶσι πρὸς ἄλλα χωρία τῆς Κ. Διαθήκης, δὲν σημαίνουν ὅτι παρὰ τοῖς πρώτοις χριστιανοῖς ὑπῆρχε κομμουνιστικὸν σύστημα τῆς ζωῆς, ἀπορροεῦσαν δὴθεν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ φράσις «πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά» σημαίνει τὸν στενὸν σύνδεσμον καὶ τὴν ἐσωτερικὴν διάθεσιν τῶν καρδιῶν αὐτῶν ὡς καὶ τὴν προθυμίαν τοῦ νὰ βοηθῶσιν ἀλλήλους. Τὸ «ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ» δὲν σημαίνει ὅτι ἦσαν πάντοτε συγκεντρωμένοι εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν τόπον, διότι μετὰ τὸ πρῶτον κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Πέτρου εἶχον προσέλθει εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τρισχίλια ψυχαί, βραδύτερον δὲ προσετέθησαν καὶ ἕτεροι χιλιάδες. Ἐν Ἱερουσαλὴμ ἴσως μόνον ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἠδύνατο νὰ συμπεριλάβῃ τόσον πλῆθος, ἀλλ' ἐκεῖ ἦτο ἀδύνατον νὰ διαμένωσι διαρκῶς, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι δὲν διέμενον, διότι ἀναφέρεται ὅτι μετέβαινον κατὰ τὰς ὥρας τῆς προσευχῆς εἰς τὸν Ναόν, ἐπομένως τὸ «ἐπὶ τὸ αὐτὸ» ἀποτελεῖ γενικὴν ἔκφρασιν, δηλοῦσαν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἦσαν ἠνωμένοι· ἀπετέλουν οἰοῦν μίαν οἰκογένειαν. Ἄλλως τε περαιτέρω ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων λέγεται «τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά» (Πραξ. 4,32). Οὕτω διέκειντο πρὸς ἀλλήλους οἱ χριστιανοὶ καὶ οὕτως ἐβοήθουν τοὺς πτωχοὺς οἱ εὐποροῦντες, ὥστε πάντα τὰ ἀνήκοντα εἰς ἓνα ἕκαστον ἐθεώρουν ἀνήκοντα εἰς πάντας. Ὅποια ἀληθῶς ἰδεώδης ζωὴ ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἐγωϊστικὴν καὶ ἀπάνθρωπον ζωὴν τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων! Τὸ ζωογόνον πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπέδωκεν ἀμέσως τοὺς καρποὺς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλαλληλίας.

Ἀποτέλεσμα τῆς νέας ζωῆς ὑπῆρχε τὸ ὅτι οὐδεὶς μεταξὺ τῶν πρώτων χριστιανῶν ὑπῆρχεν «ἐνδεής». Προσθέτει δὲ ὁ συγγραφεὺς τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων τὴν πληροφορίαν, καθ' ἣν ὅσοι εἶχον ἀγροὺς ἢ οἰκίας ἐπώλουν καὶ ἔφερον τὸ ἀντίτιμον πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, διενέμετο δὲ τοῦτο εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ἀναφέρει δὲ καὶ παραδείγμα χριστιανῶν, τοῦ Κυπρίου Βαρνάβα, ὅστις ἐπώλησε τὸν ἀγρὸν του καὶ ἔφερε τὸ ἀντίτιμον εἰς τοὺς Ἀποστόλους, χάριν τῶν πτωχῶν. Εἶναι προφανές ὅτι δὲν προῦκειτο περὶ

ἀναγκαστικῆς πωλήσεως καὶ προσφορᾶς. Οἱ εὐποροῦντες χριστιανοί, οἱ ἴδιοι διαχειριζόμενοι τὰ κτήματά των, προσέφερον τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν ἀβιάτως καὶ ἐλευθέρως, χάριν τῶν πτωχῶν. Οἱ δὲ Ἀπόστολοι διεμοίραζον τὴν εἰσφορὰν οὐχὶ εἰς τοὺς χριστιανούς γενικῶς, ἀλλ' εἰς τοὺς πτωχοὺς χριστιανούς. Ὅτι δὲ δὲν εἶχε καταγοηθεῖ ἡ ἰδιοκτησία, ἀλλὰ προῦκειτο περὶ ἐλευθέρως φιλανθρωπικῆς πράξεως τῶν εὐλόγων ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καταφαίνεται ἐκ τοῦ ἐξῆς ἐπεισοδίου, τὸ ὅποιον διηγείται ὁ συγγραφεὺς τῶν Πράξεων. Ἀνανίας τις, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν δὲν εἶχεν εἰσδύσει τὸ νέον πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλ' ὅστις ἐξωτερικῶς μόνον ἦτο χριστιανός, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς γυναίκος του Σαπφείρας ἠθέλησε νὰ ἐπιδειχθῆ ὡς φιλάνθρωπος. Ἀφοῦ ἐπώλησε κτήματι, ἔφερε μέρος μόνον τοῦ ἀντιτίμου πρὸς τοὺς Ἀποστόλους, ψευδῶς εἰπὼν—ἐπανελάβε δὲ τὸ ψεῦδος καὶ ἡ σύζυγός του—ὅτι ἦτο ὀλόκληρον τὸ τίμημα τοῦ κτήματος. Οἱ ψευδολογοὶ σύζυγοι ἐτιμωρήθησαν φρικτῶς, εἶναι δὲ χαρακτηριστικοὶ οἱ λόγοι τοῦ Ἀπ. Πέτρου πρὸς τὸν Ἀνανίαν, μετὰ τὴν ἔλεγχον ὅτι ἐψεύσθη περὶ τοῦ πωληθέντος κτήματος, «οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενον καὶ πρᾶθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν»; (Πραξ. 5, 4). Κατὰ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἀπ. Πέτρου, ὁ Ἀνανίας ἐδικαιούτο νὰ κατέχη τὸ κτήμα του, ἀλλ' ἐδικαιούτο ὡσαύτως νὰ κατέχη καὶ τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως τίμημα. Ἦτο τοῦτο ἐν τῇ ἐξουσίᾳ του

Ἐπομένως οἱ χριστιανοὶ εἶχον ἐλευθέρως τὴν ἰδιοκτησίαν των, ἐκ τῆς καλῆς δὲ θελήσεως των ἐξηροῦτο νὰ διαθέσωσιν αὐτὴν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν. Ὅτι δὲ δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ ἡ στέρησις τῆς ἰδιοκτησίας καταφαίνεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἡ μήτηρ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου ἐξηκολούθει νὰ ἔχη τὴν ἰδιοκτητικὸν οἰκίαν της (Πραξ. 12, 12) καὶ ὅτι τ' ἀνωτέρω χωρία τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἀναφέρονται μόνον εἰς τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς πρώτης χριστιανικῆς κοινότητος τῆς Ἱερουσαλὴμ, συντηρούμενον μὲν ὑπὸ τῶν εὐποροῦντων χριστιανῶν, ἀσκούμενον δὲ ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, καταφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι βραδύτερον, πληθυνθέντων τῶν χριστιανῶν τῆς Ἱεροσολυμητικῆς κοινότητος, οἱ ἑλληνησταὶ χριστιανοὶ παρεπονέθησαν πρὸς τοὺς ἐξ Ἑβραίων χριστιανούς ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ καθημερινῇ διανομῇ βοηθημάτων αἱ χῆραι αὐτῶν. Τότε δὲ οἱ Ἀπόστολοι ἀνέθησαν εἰδικῶς τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον εἰς τοὺς Διακόνους (Πραξ. 6, 1 ἐξ).

Ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐνεφανίσθη ὡς κοινωνικὸς μεταρρυθμιστής, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγαπηνήσεως τοῦ ἀνθρώπου προσέδωκεν εἰς τὴν ζωὴν αὐτοῦ τοὺς χαρακτῆρας τῆς ἀληθοῦς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Μετέβαλεν ἐντελῶς τὴν ἐννοίαν τῆς ζωῆς.

Προκαίμενον δὲ περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστιανισμοῦ περὶ τοῦ πλούτου καὶ τῆς πτωχείας ἐκ παρεξηγήσεως ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνομίσθη ὅτι εἶχεν ἀρχὰς κοινοτιστικὰς. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν μεμονωμένα τινὲς ρήσεις τοῦ Ἰησοῦ καὶ χωρία τῆς Ἀγ. Γραφῆς, ὡς «εὐκοπώτερόν ἐστι κἀμῆλον διὰ τρυμαλιᾶς ραφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν» (Λουκ. 18, 23), ἢ συμβουλὴ τοῦ

Ἰησοῦ πρὸς τὸν πλούσιον νεανίαν ὅπως πωλήσῃ τὰ υπάρχοντά του καὶ δώσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν (Ματθ. 19, 21), ὁ μακαρισμὸς τῶν πτωχῶν (Λουκ. 6, 20), ἡ πρόσκλησις τῶν πτωχῶν, ἀναπήρων καὶ τυφλῶν καὶ χωλῶν εἰς τὸ μέγα δεῖπνον (Λουκ. 14, 21), ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου (Λουκ. 16, 19 ἔξ.) καὶ ἄλλα. Ἀλλὰ δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψει ὅτι ἐξ ἴσου ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπῆγει τοὺς ποιοῦντας καλὴν χρῆσιν τοῦ πλούτου, τοὺς τρέφοντας τοὺς πεινῶντας, ποτίζοντας τοὺς διψῶντας, βοηθοῦντας τοὺς ξένους, ἐνδύοντας τοὺς γυμνοὺς, ἐπισκεπτιομένους τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς ἐν φυλακῇ (Ματθ. 25, 35 ἔξ.), μεταξὺ δὲ τῶν μαθητῶν καὶ ἀκολουθῶν τοῦ Ἰησοῦ ὑπῆρχον καὶ πλούσιοι. Ἐν τῇ Ἀγ. Γραφῇ καθόλου ψέγεται ἡ περὶ τοῦ πλούτου μέριμνα, κύριον τοῦ βίου μέλημα ἀποβαίνουσα (Ματθ. 6, 19—34), ἡ δι' ἀθεμίτων μέσων ἐπαύξεισις τοῦ πλούτου (Ἰακώβ. 5, 4—6, Λουκ. 16, 19), ἡ ἀνάθεσις εἰς τὸν πλοῦτον πάσης ἐλπίδος (Α' Τιμ. 6, 17. Μάρκ. 10, 24), ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν περιουσίαν του (Ἰακ. 2, 1 ἔξ.) ἡ χρῆσις τοῦ πλούτου δι' ἀπολαύσεις καὶ ἐξωτερικοὺς μόνον σκοποὺς (Λουκ. 2, 15—21), ἐν γένει ψέγεται τὸ πάθος τῆς πλεονεξίας καὶ φιλαργυρίας. Ἀληθεύει δὲ πάντοτε τὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ὅτι «οἱ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐπιπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίαν· πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς» (Α' Τιμ. 6, 9). Ἐπομένως καταδικάζεται ἡ κακὴ διάθεσις τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ χρήσει τοῦ πλούτου καὶ ἐν γένει τῶν ἐπιγισίων ἀγαθῶν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ἀποτρέπων τοὺς μαθητάς του ἀπὸ τοῦ κακοῦ πλούτου, τοῦ μαμμωνᾶ, καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς των εἰς αὐτόν, παρήγγειλεν εἰς αὐτοὺς λέγων «μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ κλέπται οὐ διορύσσουσι καὶ κλέπτουσιν. Ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῦν καὶ μαμμωνᾷ» (Ματθ. 6, 19 ἔξ. Πρβλ. Λουκ. 12, 33, ἔξ.)

Αὕτη εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου περὶ πλούτου καὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ. Ἀνέλαβε δὲ ὁ Χριστιανισμὸς ὑπὸ τὴν προστασίαν του «τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου τούτου», τοὺς πτωχοὺς, τοὺς περιφρονομένους, τοὺς γυμνητεύοντας, «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ γὰρ ἀναπαύσω ὑμᾶς» ἐκήρυσσεν ὁ Κύριος. Βεβαίως δὲν ἐζήτησεν ὁ Χριστιανισμὸς νὰ μεταβάλλῃ πάντας τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἀσκητάς, ἀλλ' ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποδίδει εἰς τὸν πλοῦτον σημασίαν μόνον ἐφ' ὅσον οὗτος ἐξυπηρετεῖ ἠθικοὺς σκοποὺς. Θεωρεῖ τοὺς πλουσίους ὡς οἰκονόμους τοῦ Θεοῦ, ὀφειλόντας νὰ χρησιμοποιοῦν τὸν πλοῦτόν των ὄχι διὰ σωματικὰς ἀπολαύσεις ἀλλὰ διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην.

Εἰς τὰ νέα αὐτὰ διδάγματα τοῦ Εὐαγγελίου ὀφείλεται ἡ ὀικτική μεταβολή, ἡ ὁποία εὐθύς ἀμέσως ἐπῆλθεν εἰς τὰ αἰσθήματα τῶν χριστιανῶν πλουσίων ἔναντι τῶν πτωχῶν. Ἰδρύνονται ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμε-

ρῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ νοσοκομεῖα, πτωχοκομεῖα καὶ ἄλλα φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα, τέως ἀγνωστα εἰς τὸν προχριστιανικὸν κόσμον.

Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑπῆρξε κήρυγμα ἀγάπης καὶ εὐσπλαγχνίας. Εὐθρον δὲ ἀμέσως ἐφαρμογὴν ἐν τῇ χριστιανικῇ κοινωνίᾳ οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος «Ἐπεινάσα καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἦλθετε πρὸς με... Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. 25, 35—40). Τὸ κέντρον τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας του ἀποτελεῖ ἡ ἀγάπη καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσαι εὐσπλαγχνία καὶ ἐλεημοσύνη καὶ πᾶσα ἐκεῖνα αἱ ἀρεταί, αἵτινες ἐξεδηλώθησαν ἐν τῇ ζωῇ τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας, προκαλέσασαι τὸν θαυμασμόν καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἐθνικῶν. Ὁ Λουκιανός, κατὰ τὸ τέλος τοῦ β' αἰῶνος μετὰ Χριστόν, ἐσημείωσεν ὅτι οἱ χριστιανοὶ πεποιθήσαν ἑαυτοὺς «τὸ μὲν ὄλον ἀθάνατοι ἔσεσθαι καὶ βιώσεσθαι τὸν αἰὶ χρόνον, παρ' ὃ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου καὶ ἐκόντες ἑαυτοὺς ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί· ἔπειτα δὲ ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος ἔπεισεν αὐτοὺς ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων...» (Περὶ τῆς Περεγρίνου τελευτῆς, 13). Ὁ δὲ χριστιανὸς ἀπολογητὴς Τερτυλλιανὸς παστήρει ὅτι «ἡ μέριμνα περὶ τῶν ἐχόντων ἀνάγκην βοηθείας, τὴν ὁ ποῖαν ἀσκοῦμεν καὶ ἡ φιλανθρωπικὴ ἡμῶν δρασὶς προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν τῶν ἀντιθέτων ἡμῶν. Ἴδε, λέγουσι, πῶς ἀγαπῶσιν ἀλλήλους—ἐκεῖνοι δὲ μισοῦσιν ἀλλήλους—καὶ πῶς ὁ εἷς εἶναι ἔτοιμος ν' ἀποθάνῃ διὰ τὸν ἄλλον» (Απολογ. 39). Ἐπραγματοποιῶντο οἱ λόγοι τοῦ Σωτῆρος «ἐν τούτῳ γίνονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἔστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις».

Οὕτω δὲ ἡ περὶ τῆς ἀγάπης διδασκαλία ἐπήγαγε ὀικτικὰς κοινωνικὰς μεταβολὰς. Ὁρθῶς ἐλέχθη ὅτι ἡ χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι ἀτομιστικὴ, ταυτοχρόνως δὲ καὶ κοινωνικὴ. Παρήγετο δι' αὐτῆς νέα ἀνθρωπίνη κοινωνία διὰ τῆς ἀναγεννήσεως τῶν ἐπὶ μέρος ἀτόμων. Θὰ ἦτο δὲ λίαν μακρὸν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας τῶν ἐκδηλώσεων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης ἐν τῇ κοινωνικῇ ζωῇ.

Σημειοῦμεν μόνον, ὅτι, πρὸ παντός, αὕτη ἡ θεία λατρεία εἶχε συνδεθεῖ μετὰ τῆς ἀρετῆς τῆς ἐλεημοσύνης, ἐν ἐκάστη δὲ χριστιανικῇ παροικίᾳ ὑπῆρχεν εἰδικὸν ταμεῖον ἐλεημοσυνῶν, εἰς ὃ κατετίθεντο αἱ προσφοραὶ τῶν μελῶν τῆς παροικίας εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα διὰ τοὺς πτωχοὺς, εἰς οὓς διενέμοντο αὐταὶ ὑπὸ τῶν διακόνων. Περὶ τὸ 250 ἢ ἐν Ρώμῃ χριστιανικῇ παροικίᾳ εἶχεν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς 1500 πτωχῶν Ἰδιαίτερα πρόνοια ἐλαμβάνετο ὑπὲρ τῶν χηρῶν, χρησιμοποιουμένων καὶ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἀσθενεῖς, οἱ ἀνευ ἐργασίας καὶ γενικῶς οἱ στερούμενοι τῶν μέσων τῆς ζωῆς, ὄχι μόνον οἱ χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ οἱ ἐθνικοὶ, ἐτύγχανον τῆς προστασίας τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας. Κατὰ τὸν δ' αἰῶνα ὁ Ἰουλιανὸς ὁ Παραβάτης ἔλεγεν ὅτι οἱ «ἄθεοι Γαλιλαῖοι», ὡς ὠνόμαξε τοὺς χριστιανούς, ἐβοήθουν

καὶ τοὺς ἐθνικοὺς πτωχοὺς. Ἡ ἐπίσκεψις τῶν ἐν φυλακαῖς καὶ ἡ ἐξαγορὰ αὐτῶν ἐκ τῶν δεσμῶν ἐθεωρεῖτο ἐκ τῶν πρώτων καθηκόντων τοῦ χριστιανοῦ. Ἀναφέρονται παραδείγματα χριστιανῶν, οἵτινες ἐπόλησαν ἑαυτοὺς ὡς δούλους, ἵν' ἀπαλλάξωσιν ἐκ τῶν δεσμῶν καταδίκους καὶ ψαμίσωσιν ἄλλους πάσχοντας! Εἰδικὴ μέριμνα κατεβάλλετο διὰ τὴν ἐξαγορὰν καὶ ἀπελευθέρωσιν δούλων.

«Ἐν Χριστῷ οὐκ ἔτι ἄρσεν καὶ θῆλυ». Τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἀπομακρύνει ἐκ τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας τὴν μεγάλην διάκρισιν τῶν φύλων, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐθεμελιόυτο ἡ κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἡ κατάργησις τῆς διακρίσεως ὁδηγεῖ προφανῶς εἰς τὴν ἀπὸ θρησκευτικῆς ἐπόψεως ἐξίσωσιν τῶν φύλων, διότι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουσιν ἰδιαίτερα προνόμια, δὲν ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν τούτο ἢ ἐκεῖνο τὸ φύλον. Διὰ τῆς ἐξίσωσιν ὁμοῦ ταύτης ἀνεγνωρίσθη διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ὑψηλὴ ἀποστολὴ τῆς γυναικὸς ἐν τῇ κοινωνικῇ ζωῇ, μετεβλήθη δι' αὐτῆς ἐντελῶς ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν αὐτῇ. Τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ μεγίστην πρόοδον ἐν σχέσει πρὸς τὴν περὶ γυναικὸς ἀντίληψιν οὐ μόνον ἐν τῇ ἐθνικῇ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἰουδαϊκῇ κοινωνίᾳ. Θεωρητικῶς ὁ ἰουδαϊσμός ἀπέδιδε σημασίαν τινὰ εἰς τὴν γυναῖκα ὡς σύζυγον καὶ παιδαγωγὸν τῶν τέκνων. Ἀλλ' ἐν τῇ πραγματικότητι δὲν ἐθεώρει αὐτὴν ἴσην πρὸς τὸν ἄνδρα. Ὁ Ἰουδαῖος καθ' ἑκάστην πρωΐαν προσευχόμενος εἰς τὸν Θεὸν τὸν ἠὲ χαρίσσει, διότι δὲν ἐγεννήθη οὔτε εἰδωλόλατος, οὔτε δούλος, οὔτε γυνή. Ὁ Χριστιανισμὸς κατῆργει τὴν ἀνισότητα ταύτην καὶ τὴν διάκρισιν καὶ ἐξύψου τὴν γυναῖκα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, εἰς ἣν καὶ τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνδρός. Τοῦτο ὁμοῦ δὲν σημαίνει ὅτι ὠρίζεν, ὅπως ἡ γυνὴ ζῇ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνδρός καὶ πρῶτη τὰ ἔργα τοῦ ἀνδρός.

(ἔπεται τὸ τέλος)

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

γ) Ἀντίρρησης ἀπὸ τῆς Ἐλευθέρου Βουλῆσεως.

Ἀπομένει νὰ ἐξετάσωμεν τὴν σπουδαιότεραν πρὸς ἀποδοχὴν Σχεδιαστοῦ τοῦ σύμπαντος δυσκολίαν, ἢ ὁποία προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐλευθέρου βούλησιν. Διατί δῆλα δὴ—λέγουσιν—νὰ μὴ δεχθῶμεν ὅτι ὅλοι οἱ ἐν τῇ φύσει ὄργανισμοὶ ἦσαν προικισμένοι μετ' ἐλευθέρου βούλησιν ὠρισμένων ὁρίων καὶ ἐξέλεξαν τὰς μορφὰς ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι προσηρμύζοντο πρὸς αὐτοὺς καλλίτερον; Προκειμένου π.χ. περὶ τοῦ ὠρολογίου, ἐὰν ἡ σήμανσις τοῦ χρόνου ἦτο ἐπιωφελέης δι' αὐτὸ τὸ ἴδιον, καὶ ἐὰν τὸ ἐλαττήριον, οἱ τροχοὶ καὶ οἱ μοχλοὶ εἶχον ἐλευθέρου βούλησιν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δεχθῶμεν ὅτι αὐτὰ τὰ ἴδια διηρυετήθησαν κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος νὰ ἤρμοζε δι' αὐτὰ καλλίτερον, ὅποτε ἡ ἰδέα ὅτι ὁ ὠρολογιοποιὸς ἦτο ὁ προϊδὼν καὶ προσχεδιάσας τὴν ταξινόμησιν ταύτην πᾶσι ἐπὶ μέρους ὀργάνων θὰ ἦτο περιττή.

Λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ μαρτυροῦντα ἐν τῇ φύσει σχέδιον ὄργανα, ὅπως π.χ. ὁ ὀφθαλμὸς, πάντοτε συντελοῦν εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ κατόχου των, ἢ ἀντίρρησης αὐτῆ εἶνε, πράγματι, ἀξία προσοχῆς. Ἀλλὰ, ὅπως θὰ ἴδωμεν, εἶνε πολὺ ἀπίθανος, διότι τὸ

κυριώτερον ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιχείρημα εἶνε ἀστήρικτον.

1. Ἡ μεγάλη ἀπίθανότης τῆς ἀντιρρήσεως.

Ὅτι εἶναι ἀπίθανος, φαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὰς κατωτάτας βαθμίδας τῆς ζωικῆς κλίμακος ἢ ἐλευθερία τῆς βουλήσεως τῶν ζώων καὶ τῶν ζώων (ἂν ἔχουν ἐλευθερίαν τινὰ) εἶνε εἰς τὸν ὑφιστοῦν βαθμὸν περιορισμένη, ἐν τούτοις φέρουν ἀλάθητα τεκμήρια, σχεδίου ἐνῶ εἰς τὰ ἀνώτερα ὄντα, τὰ ὁποῖα ἀναπληροῦνται ἔχουν (ἢ δύνανται νὰ ἔχουν) ἐλευθέρου βούλησιν. Δυσκόλον εἶνε νὰ πιστευθῇ ὅτι αὕτη εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ ὅτι ταῦτα θὰ εἶχον ἀνάγκην. Ἐὰν π.χ. τὰ τυφλά ζῶα ἤθελον νὰ βλέπουν ἢ προσεπάθουν νὰ βλέπουν, καὶ ἂν ἀκόμη ἦσαν ἱκανὰ πρὸς τοῦτο, θὰ τοῖς ἐδιδέ ποτε ἢ βούλησιν τῶν ὀφθαλμῶν;

Ἐπεὶ πλέον μολονότι ἡ ἀνόργανος φύσις εἶνε ὅλως ἐστερημένη ἐλευθέρου βουλήσεως, ἐν τούτοις εἶνε κατεσκευασμένη τοιοῦτοτρόπως ὥστε νὰ ἀντιστοιχῇ ἀκριβῶς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ὀργανικῆς φύσεως. Ὄντω δ' αἰθῆρ ἱκανοὶ τὰ ζῶα νὰ βλέπουν καὶ ὁ ἄηρ ν' ἀναπνέουν. Τὸ γεγονός ὅτι ἡ τε ἀνόργανος καὶ ἡ ὀργανικὴ φύσις τόσον τελείως καὶ κατὰ τόσον ἀπείρους τρόπους ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἀλλήλας καθιστᾷ δύσκολον (ἢ καὶ ὅλως ἀδύνατον) νὰ πιστευθῇ ὅτι, ἐνῶ ἕκαστέρα ἐπιειχῆ καὶ ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ διὰ τὴν ἑτέραν, ἢ μία ἐξ αὐτῶν ὀφείλεται εἰς αὐτὰ τὰ ζῶα, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὁ Δημιουργὸς τὴν ἐπρόκειτο νὰ κάμουν, καίτοι ὁ ἴδιος ἔχει δώσει εἰς αὐτὰ τὴν πρὸς τοῦτο δύναμιν. Ἀπὸ πάσης λοιπὸν ἐπόψεως εἶνε πολὺ ἀπίθανον ὅτι τὰ ἐν τῇ φύσει τεκμήρια σχεδίου ὀφείλονται εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς ὀργανισμοὺς μάλλον, παρὰ εἰς τὸν Δημιουργόν.

Ἐπὶ ἄλλου, ἐν σπουδαῖον ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον, ἐὰν εὐσταθῇ, θὰ ἦτο ἀρκετὸν νὰ ἐξουδετερώσῃ ἄλλην αὐτὴν τὴν ἀπίθανότητα. Δεδομένου δῆλα ὅτι ὅτι ὄντα τινὰ, ὁποῖος ὁ ἄθρωπος, ἔχουν πράγματι ἐλευθέρου βούλησιν, δύναμαι δ' αὐτῆς δύναται οὕτως νὰ μεταβάλλῃ, ἔστω καὶ κατὰ τι, τὴν κατάστασίν του, εἶνε ἀδύνατον—λέγουσιν—ὁ Δημιουργὸς νὰ ἔχει προγνώσει αὐτὴν, διότι ἡ ἐλευθερία βούλησιν καὶ ἡ πρόγνωσις εἶνε πρὸς ἀλλήλα ἀσυμβίβαστοι κατ' ἀνάγκην.

2. Τὸ συμβιβαστὸν τῆς ἐλευθέρου βουλήσεως καὶ τῆς προγνώσεως.

Μολονότι ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ ἐλευθερία ἐνεργείας φαίνεται ἀσυμβίβαστος πρὸς οἰανδήποτε πρόγνωσιν περὶ τοῦ τί μέλλει νὰ συμβῇ, ἐν τούτοις ἡ ἐγγυτέρα ἐξέτασις τοῦ πράγματος θὰ τὸ ἀποδείξῃ τοῦλάχιστον ἀμφίβολον. Διότι αὕτη ἡ προσωπικὴ μας πείρα φαίνεται ἀποδεικνύουσα ὅτι εἰς τινὰς περιστάσεις πάντως δὲν εἶνε φυσικῶς ἀδύνατον νὰ γνωρίσῃ τις πῶς μέλλει νὰ ἐνεργήσῃ ἐν ἐλεύθερον ὄν.

Ἐγὼ ὁ ἴδιος π.χ. εἴμπορῶ νὰ γνωρίζω πῶς, ὑπὸ δεδομένους ἐξωτερικοὺς ἄρους μέλλω νὰ ἐνεργήσω αὐρίον. Ἐὰν περὶ τῶν ὄρων αὐτῶν δὲν εἶμαι βέβαιος, δὲν θὰ εἴμποροῦσα νὰ προγνώρισω τὸ συμβεβημένον δύναμαι ὁμοῦ νὰ ἤμαι βεβαιότατος πῶς θὰ ἐνεργήσω ὑπὸ δεδομένους ἄρους. Δύναμαι π.χ. νὰ γνωρίζω ὅτι αὐρίον τὸ πρῶτ' ἢ ὑπάγω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἤμαι ὑγιής, νὰ μὴ λάθω νῆα ἀπὸ πονθενὰ κ. α. κ.

Ἐν τούτοις εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ πρόγνωσίς μου αὐτῇ οὐδαμῶς ἐμποδίζει τὴν πράξιν, ἡ ὁποία προέρχεται ἐκ τῆς ὅλως ἐλευθέρως βουλήσεώς μου. Ἡ γνώσις μου ἀπὸ ἀπόψε τοῦ τί θὰ κάμω αὐριον οὐδαμῶς μὲ ὑποχρεοῖ νὰ τὸ πράξω ἢ πρόγνωσίς μου περὶ τοῦ γεγονότος δὲν εἶνε αὐτῇ πού συνεπάγεται τὸ γεγονός τοῦτο. Κατ' οὐδένα τρόπον δὴλα δὴ εἶνε τὸ αἰτίον του. Ἡ πράξις, ὅταν γίνεται, ὀφείλεται εἰς τὴν ἐλευθέραν βούλησιν ἐμοῦ αὐτοῦ, ἥτοι προεγίνωσκον ποίαν χρῆσιν τῆς ἐλευθερίας μου ἐλλῶ νὰ κάμω. Αὐτῇ δὲ ἢ περὶ τοῦ προκειμένου πεποιθήσις εἶνε πιθανῶς κοινῇ εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους.

Κατὰ ταῦτα, φαίνεται ὅτι ἡ πρόγνωσίς μου οὐδαμῶς εἶνε ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἐλευθέραν μου βούλησιν. Ἐντεῦθεν, ἐὰν εἶπω εἰς ἄλλον τινὰ τί μέλλω νὰ πράξω, ἢ πρόγνωσίς του οὐδαμῶς εἶνε ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν ἐλευθερίαν μου. Ὡστε εἰς τινὰς περιπτώσεις καὶ ὑπὸ ὠρισμένους ὁρους δὲν φαίνεται ἀδύνατον εἰς ἕνα ἄνθρωπον νὰ προγνωρίσῃ πῶς ἄλλος τις θὰ ἐνεργήσῃ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ παρεμποδίσῃ τὴν ἐλευθερίαν του. Συντόμως εἰπεῖν, ἡ ἐλευθέρα βούλησις δὲν φαίνεται νὰ ἦνε κατ' ἀνάγκην ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν πρόγνωσιν καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ ἀνθρώπου, μολοντί πρακτικῶς πάντοτε τοῦτο συμβαίνει ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἀτελοῦς γνώσεως τῶν περὶ αὐτὸν περιστάσεων. Περὶ τοῦ Δημιουργοῦ ὅμως προκειμένου, Οὐδὲς γνωρίζει ἢ δύναται νὰ προγνωρίσῃ πλήρως τὰς περιστάσεις ταύτας καὶ, ἐπομένως, πολὺ ὀλιγώτερον ἀσυμβίβαστος εἶνε πρὸς τὴν πρόγνωσίν Του.

Περὶ τούτου δὲ βεβαιούμεθα ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὅσον περισσότερον γνωρίζομεν ἕνα ἄνθρωπον—τὸν χαρακτήρα του, τὴν προηγουμένην ζωὴν του, τὸ περιβάλλον του, κλ.—τόσον ἀκριβέστερον εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ προείπωμεν τί θὰ προτιμήσῃ νὰ κάμῃ εἰς δεδομένας περιστάσεις, ὅποτε ἡ τοιαύτη του γνώσις ἀποβαίνει (μέχρι τινός) πρόγνωσις. Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἐγνώρισα κανένα πράγματι πολὺ στενῶς καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, δύναμαι νὰ εἶπω τὸ κοινῶς λεγόμενον ὅτι «εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ κάμῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον», ἐννοῶν διὰ τούτου ὅτι ἡ πιθανότης νὰ μὴ κάμῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶνε παρὰ πολὺ μικρά. Ὅσον δὲ περισσότερον ἐγνώρισα τὸν φίλον μου, τόσον ὀλονὲν μικροτέρα αὐτῇ ἢ πιθανότης θὰ ἀποβαίῃ.

Τοῦτο ὅμως οὐδαμῶς θὰ ἐμποδίσῃ τὴν πράξιν του νὰ ἦνε προῖον τῆς ἐλευθέρως βουλήσεώς του. Ἐὰν ἦνε ἐλευθέρα ἐν τῇ μιᾷ περιπτώσει, τοιαύτη εἶνε καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ· δὲν παύει δὴλ. νὰ ἦνε ἐλευθέρα ἐπὶ τῇ λόγῳ ὅτι δύναμαι (μέχρις ὁρίου τινός) νὰ τὴν προείπω. Ἐντεῦθεν δὲ ἔπεται ὅτι, ἐὰν περὶ αὐτοῦ ἐγνώριζον τὰ πάντα τελείως καὶ πλήρως, θὰ ἦμην βέβαιος περὶ τοῦ πῶς θὰ προέκρινε νὰ ἐνεργήσῃ, καίτοι ἢ ἐνεργεῖα του θὰ ἦτο τόσον ἐλευθέρα ὅσον καὶ ἐὰν δὲν τὴν ἐγνώριζον.

Ἐνῷ ὅμως τοιαύτη πλήρης γνώσις εἶνε ἀδύνατος εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶνε ἐν τούτοις ἀπολύτως δυνατὴ διὰ τὸν Θεόν, ὅποτε οὗτος θὰ ἐγνώριζεν ἀσφαλῶς πῶς θὰ ἐνήργει ὁ ἄνθρωπος—ἐφ' ὅσον πλήρως γνώσις ἄγει εἰς τὴν πλήρη πρόγνωσιν—καίτοι ἢ διαγωγῇ τοῦ ἀνθρώπου θὰ ἦτο τόσον ἐλευθέρα, ὅσον καὶ ἂν ὁ Δη-

μιουργὸς δὲν τὴν προεγνώριζε.

Βεβαίως δύναται ἀκόμη νὰ λεχθῇ ὅτι, ἂν ὁ Δημιουργὸς προγνωρίσῃ τί θὰ πράξω αὐριον, εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ πράξω ὅπως προεγνώρισεν· αὐτὸ ἀναμφιδόλως εἶνε ἀληθές. Ἄλλ' ἐκ τούτου δὲν ἔπεται ὅτι καὶ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ πράξω οὕτω, διότι ἡ βεβαιότης δὲν εἶνε ταυτόσημος πρὸς τὴν ἀναγκαιότητα. Τοῦτο εἶναι ἀρκετὰ προφανές ὅσον ἀφορᾷ εἰς ἕν παρελθόν γεγονός· ἐγὼ πράγματι τὸ ἐπραξά. Ἄλλα δὲν ἦμην καὶ ὑποχρεωμένος νὰ τὸ πράξω. Ἄλλα αὐτὸ δύναται νὰ εἶνε ἀληθές καὶ ὡς πρὸς μίαν μέλλουσαν πράξιν· πάντως θὰ τὴν κάμω, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶμαι ὑποχρεωμένος πρὸς τοῦτο. Ὁ Δημιουργὸς λοιπὸν εἴμπορεῖ νὰ γνωρίσῃ τί θὰ πράξω, μολοντί τοῦτο θὰ ἦνε ἐλεύθερον ὡς πρὸς ἐμέ.

Τοῦτο τελείως ἐπιβεβαιούται, ὅταν σκεφθῶμεν ὅτι, ὅσονδῆποτε μεγάλη κἂν εἶνε ἡ δυσκολία νὰ γνωρίσῃ τις τί θὰ πράξῃ εἰς ἐλεύθερος ἄνθρωπος, εἶνε μηδαμινή ἀπέναντι τῆς δυσκολίας τῆς δημιουργίας ἐνός ἐλευθέρου ἀνθρώπου. Ἀποκλειομένης τῆς πείρας, θὰ ἡδυνάμεθα πιθανῶς νὰ σκεφθῶμεν ὅτι τοῦτο εἶνε ἀδύνατον. Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ἐδημιουργήθη κατὰ τινὰ τρόπον. Καὶ εἶνε τάχα λοιπὸν ἀπίθανον, τὸ ὄν, πού ἦτο ἱκανὸν νὰ ὑπερνηκίῃ τὴν μεγαλειτέραν δυσκολίαν, ἥτοι νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ἐλευθέρον ἄνθρωπον, νὰ θυνηθῇ νὰ ὑπερνηκίῃ τὴν μικροτέραν δυσκολίαν, ἥτοι νὰ προγνωρίσῃ τί θὰ πράξῃ οὗτος;

Ἐτι πλέον: Ἐὰν ἡ ἐλευθέρα βούλησις καὶ ἡ πρόγνωσις ἦνε πάντοτε ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας, ὁ Δημιουργὸς οὐδεμίαν θὰ ἡδύνατο νὰ ἔχῃ πρόγνωσιν τῶν ἰδίων του πράξεων, ἢ, ἂν τὰς προγνωρίσῃ, αὐτὴ δὲν θὰ ἦσαν ἐλεύθεραι. Ἄλλ' οὐδέτερον τούτων φαίνεται ὅπωςδῆποτε πιθανόν. Ἐξ ὅλων τούτων δὲν συμπεραίνομεν βεβαίως ὅτι πράγματι προγνωρίζει πῶς θὰ πράξῃ ὁ Ἰδιος, ἢ πῶς εἰς ἐλεύθερος ἄνθρωπος θὰ πράξῃ, ἀλλὰ μόνον ὅτι δὲν εἶνε ἐν τῇ φύσει τῶν πραγμάτων ἀδύνατον ὅτι οὕτω θὰ ἐπραττεν. Ἀλλὰς λέξεις, τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἡ ἐλευθέρα βούλησις καὶ ἡ πρόγνωσις δὲν εἶνε κατ' ἀνάγκην ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας.

Τοῦτο δὲ ἀκριβῶς εἶνε ὅ,τι ἐσκοποῦμεν νὰ ἀποδείξωμεν: ὅτι τὰ ἐν τῇ φύσει τεκμήρια σχεδίου ἀποτελοῦν ὅ,τι θὰ ἡδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς βαρύνουσα ἀπόδειξις τῆς προγνώσεως τοῦ Δημιουργοῦ. Ἡ ἀντίρρησις, τὴν ὁποίαν ἐξητάσαμεν εἶνε ὅτι, παρὰ πᾶσαν τὴν ἐνδειξιν ταύτην, ὀφείλομεν νὰ ἀρνούμεθα τὴν πρόγνωσιν, διότι μερικὰ ἐκ τῶν φυσικῶν ὄντων, ὡς π. χ. ὁ ἄνθρωπος, εἶνε πεπρωκισμένα δι' ἐλευθέρως βουλήσεως, τοῦτο δ' ἕνεκα πᾶσα πρόγνωσις εἶνε κατ' αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων ἀδύνατος. Ἀφ' ἧς ὅμως συγμῆς ἐδείχθη ἔτι τοιαύτη πρόγνωσις δὲν εἶνε ἀδύνατος, ἢ ἀντίρρησις ἐξεμηδενίσθη.

Δυνάμεθα τώρα νὰ ἀνακεφαλαιώσωμεν τὰ λεχθέντα. Πρῶτον ἐξηγήσαμεν ὅτι σχεδίου σημαίνει πᾶσαν ἐλευθέραν πράξιν συνδεδασμένην πρὸς πρόγνωσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πράξεως ταύτης. Μετὰ ταῦτα ἐξητάσαμεν τὴν ἐνδειξιν σχεδίου ἐν τῇ φύσει, ὡς παράδειγμα λαβόντες τὸν ἄνθρωπον ὀφθαλμόν. Ἡ ἐνδειξις αὐτῇ ἐφάνη πλήρης καὶ ἰσχυροτάτη, μάλιστα

δὲ ἐφ' ὅσον τὴν ἐπεκαλέσθημεν διὰ τὰ ἀποδείξωμεν οὐχὶ τὴν ὑπαρξίν Δημιουργοῦ, ἤδη παραδεδογμένην, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν πρόγνωσιν Του. Ἀκολούθως δὲ ἐθεωρήσαμεν τὰς δύο φαινομενικὰς κατὰ τῆς ἐνδείξεως αὐτῆς ἀντιφράσεις ἀπὸ τῆς Ἐξελίξεως καὶ ἀπὸ τῆς Ἐλευθέρως Βουλήσεως. Ἡ πλήρης ἔμως αὐτῶν ἐξέτασις ἀπέδειξεν ὅτι, ἐνῶς ἡ πρώτη ἐνισχύει τὸν ἀπὸ τοῦ σχεδίου συλλόγισμὸν, ἡ δευτέρα δὲν τὸν ἐξασθενεῖ. Ἐντεῦθεν δὲ ἐκ τῆς ἀνασκοπήσεως τοῦ ἔλου θέματος συμπεραίνομεν ὅτι ὁ Δημιουργὸς ἐσχέδιασε τὸ σὺν παντ. (W. T.)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία.

Διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς «Ἑβδομάδος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» ὁ νεοσύστατος οὗτος πολῦτιμος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας θεσμὸς ἀποβαίνει συνείδησις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν λαοῦ, πληροφορομένου διὰ τῆς δι' ἱερῶν ἀνὰ σύμπασαν τὴν ἐπικράτειαν κηρυγμάτων καὶ ἱερῶν συνάξεων ἀναπτύξεως τῆς φύσεως αὐτῆς, τοῦ ἔργου καὶ τῆς ἀποστολῆς, τὴν ἐντεταμένην περὶ αὐτοῦ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας μέριμναν. Ἐν ἐποχῇ κατ' ἐξοχὴν κινδυνώδει, καθ' ἣν τὸσαῦτα ἀντίθεοι δυνάμεις ἐργάζονται πρὸς διάσάλεισιν τῶν σωτηρίων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ ἠθικῶν ἐρεισμάτων τῶν αἰτόμων καὶ τῆς κοινωρίας, ἡ Ἐκκλησία δὲν ἠδύνατο νὰ ἀφίση ἀνεργάτιστον τὸ ἑαυτῆς σκάφος, ὡς τὸ τελεσφορώτερον δὲ ἀντίρροπον τοῦ ἐπαπειλοῦντος τοὺς πιστοὺς τῆς κινδύνου ἐβουλεύθη τὸν θεσμὸν τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας», ὅστις, ἀποβαλὼν τὴν ἦν πρὸς μικρὸν ἔσχε μορφὴν ἰδίου σωματείου καὶ ἀποβὰς μία τῶν ἀμέσων δράσεων τῆς Ἐκκλησίας, ἀπετέλεσεν οἰονεὶ τὸν συμπνευρωτῆρα τῶν ποικίλων καὶ ἀμέσων πρὸς θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν κατοχύρωσιν καὶ ζωογόνησιν τοῦ λαοῦ δράσεων αὐτῆς. Αὗται βεβαίως ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν αὐτῆς βαθμηδὸν συμπληροῦνται θὰ εὐδύνωνται, οὐδεμία δ' ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, χάρις εἰς τὴν πρόνοιαν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας, δὲν θὰ εὐδίσκωσι παρὰ τῷ ὀρθοδόξῳ ἡμῶν λαῷ ἀπήχησιν αἱ παράχορδοι φωναὶ τῶν ἑτεροδιδασκαλιῶν, δι' ὧν ἐπιχειρεῖται παρεκτροπὴ ἀπὸ τῶν σωτηρίων θρησκευτικῶν, ἠθικῶν καὶ ἐθνικῶν παραδόσεων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μία δεκαετία.

Τῇ 1 Ἰσταμένον συνεπληρώθη δεκαετία ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀριστικῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου περὶ διορθώσεως τοῦ κρατοῦντος ἡμερολογίου, καθ' ἣν ἡ 10 Μαρτίου τοῦ ἑορτολογίου θὰ λογισθῇ καὶ θὰ ὀνομασθῇ 23 Μαρτίου, τοῦ ἑορτολογίου καὶ τοῦ πασχαλίου τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας παραμενόντων ἀμεταβλήτων, τῶν δὲ ἀκινήτων ἑορτῶν μελλόντων ἐορτάζεσθαι κατὰ τὰς ἀνεκαθεὶ ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καθωρισμένης ἡμέρας. Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὴν ἱεραρχίαν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἐγένετο, ὡς πάντες ἐνθυμοῦνται, ὑπὸ πάντων τῶν ἱε-

ραρχῶν καὶ σύμπαντος τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἀμέσως ἀποδεκτὴ ὡς ἀνταποκρινομένη πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν ὁμόφωνον τῆς Ἱεραρχίας ἀπόφασιν. Ἡ μεγάλη ἱστορικὴ καὶ θρησκευτικὴ σημασία τοῦ γεγονότος εἶνε πρόδηλος, διότι τὸ μὲν ἦρθη δι' αὐτοῦ ἡ ἐκ τῆς παρ' ἡμῶν ἐπάροξως δύο ἡμερολογίων μεγάλῃ σύγκρισι μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς Πολιτείας θέσπισιν τοῦ διωρθωμένου ἡμερολογίου, τὸ δὲ ἀπεσοβήθη ἡ κολοσιαία θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ βλάβη ἣτις θὰ ἐπῆρχετο ὡς ἀσφαλὲς ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀποξενώσεως, ἣν θὰ συνεπήγετο ἡ μετὰ τῶν δύο ἡμερολογίων διαφορὰ. Εἶνε εὐτύχημα δι' κλήρον καὶ λαὸν ἐπειθάρχησαν ἐν τῷ συνόλω των εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ὑπάρχει δ' ἀμφιβολία ὅτι καὶ οἱ ὑπὸ τινων συμφεροντοσκοπῶν «Ζηλωτῶν» μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους παραπλανηθέντες καὶ ἐμμένοντες ἐτι εἰς τὴν παλαιὰν χρονολόγησιν ὀλίγιστοι σχετικῶς ἀπλοῦκοι χριστιανοὶ θάττον ἢ βράδιον συνερχόμενοι εἰς ἑαυτοὺς θὰ πειθαρχήσωσι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς κοινῆς πάντων Μητρὸς Ἐκκλησίας.

Διὰ μυριοστὴν φορὰν.

Ἀνέγνωμεν καὶ πάλιν ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ—διὰ πόστην ἄρὰ γε φορὰν;—ὅτι μετὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως ἤρχισεν ἡ κατάσχεσις τῶν ἀσέμνων περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα κατέκλυζον τὰ περίπετρα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἀποτελοῦντα τὸ προσφιλεῖς ἀνάγνωσμα τῶν νέων καὶ τῶν παιδιῶν. Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς διετιπώθη τὸ ἐρώτημα διατί κοιμᾶται ἀνεκέργητος ὁ σχετικὸς νόμος, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν εἶνε ἄσκοπος ἡ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἀπορίας. Διατί, τέλος πάντων, τώρα μόλις «ἤρχισεν» ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος κατάσχεσις, ἀφοῦ καὶ πρὸ τῆς χθὲς ὑπῆρχον οἱ σήμερον συμμορφωθέντες πρὸς τὸν νόμον ἀρμόδιοι. Ἡ ὑπὸ τινων ἐφημερίδων ἐκφρασθεῖσα βεβαιότης ὅτι «θὰ καταβληθῇ κάθε δυνατὴ προσπάθεια διὰ νὰ ματαιωθῇ τὸ μέτρον ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους» γεννᾷ πολὺν μελαγχολικὰς σκέψεις περὶ τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων. Καὶ θὰ ἦτο πολὺν προτιμότερον νὰ κατηγορεῖτο ἡ Ἑλλάς δι' ἔλλειψιν νομοθετικῆς προνοίας περὶ ἠθῶν τῶν πολιτῶν τῆς, παρὰ νὰ ἀποκαλύπτεται τόσον ἀπροκαλύπτως ἀσεβοῦσα πρὸς τοὺς ἦδη κειμένους σχετικὸς νόμους, τοὺς ὁποίους οἱ τυχόντες εἶνε εἰς θέσιν νὰ περιάγουν εἰς ἀδράνειαν ἐκ λόγων ἀθεμίτου συμφέροντος.

Ἀξιέπαινος δραῖσις.

Μετὰ πολλῆς ἱκανοποιήσεως ἀνέγνωμεν ἐν τῷ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδόμενῳ ὀργάνῳ τῶν πρὸς καταπολέμησιν τῆς βλασφημίας τῶν θείων ἀόκνης ἐργαζομένων συνδέσμων καὶ ἐπιτροπῶν τῶν διαφόρων πόλεων, «Ἀντιβλασφημικὴ Ἑλλάς», τὰς περὶ τῆς κακίστης ταύτης ἕξεως γνώμας τοῦ τε πολιτικοῦ καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ ἡμῶν κόσμου, ὡς καὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐπιφανῶν ἰδρυμάτων, σωματείων καὶ ὀργανισμῶν, παρ' οἷς οἱ δραστήριοι τῆς Θεσσαλονίκης ἀντιβλασφημικοὶ ἐργάσθησαν πρὸς περιστολὴν τοῦ

τόσον και παρ' ἡμῖν διαδεδομένου τούτου κακοῦ. Οἱ πολιτικοὶ χαρακτηρίζουσιν αὐτὸ ὡς δλέθριον, ταπεινωτικὸν καὶ κηλιδῶνον τὸν πολιτισμὸν μας, ἐκδοκιμάζουσι δὲ καὶ ἐπαινοῦσι τὴν προσπάθειαν τοῦ συνδέσμου «διότι ἡ πίστις καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν θρησκείαν ἀποτελοῦν τὴν βάσιν μιᾶς ὁμοῦς κοινωνίας». αἱ ἐκασταχοῦ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ἐξέδωκαν ἐντολὰς καὶ διαταγὰς πρὸς τὰ στρατιωτικὰ σώματα ὅπως καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια πρὸς ἐκρίωσιν τῆς «ἀκόσμου συνηθείας» τῆς βλασφημίας τῶν θείων, «ἣτις ἀποτελεῖ στίγμα διὰ πάντα πεπολιτισμένον λαόν», καὶ «τεκμήριον τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως τῆς κοινωνίας». Πανεπιστήμια δὲ καὶ Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια καὶ πλεῖστα Ἐνώσεις καὶ σωματεῖα ἐπ' ἴσης ἐμεριμνησαν περὶ τῶν καταλλήλων ἐνεργειῶν ἐν τῷ κίκλῳ τοῦ προσωπικοῦ των. Εἰς τὴν δραστηρίαν τοῦ αὐτοῦ σωματείου ἐνεργεῖται καὶ ὁ τροποποιηθεὶς νόμος 5060 τῆς 13 Νοεμβρ. 1933, καθ' ὃν «ὅστις διὰ βλασφημίας ἐκτελεῖ ἔλλειψιν τοῦ πρὸς τὸ Θεῖον σεβασμοῦ τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἢ κράτησιν ἢ καὶ ἀμφοτέρας τὰς ποινάς».

*

Ἐν διαλέξει του γενομένη ἐν Λονδίῳ ἐπ' ἐσχάτων τῆ πρωτοβουλία τῆς Ἐταιρείας «Nantwich Clerical Society» ὁ ρώσος Δρ Νικόλ. Ζερνώφ ἀνέπτυξεν ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου ὅτι μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς δὲν ὑπάρχουν πραγματικὰ κωλύματα, ἀλλὰ μόνον ἔλλειψις ἀμοιβαίας κατανοήσεως ὀφειλομένης εἰς γεωγραφικοὺς λόγους. Κατὰ τὰς ὀρθοδόξους—εἶπε σὺν ἄλλοις ὁ ἀγορητής—τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας ἀνήκει εἰς τὸ ὅλον σῶμα τῶν πιστῶν ἢ τέλος τῶν μυστηρίων εἶνε βεβαίως ἀναθεωρημένη εἰς τὸν ἐπίσκοπον καὶ τὸν ἱερέα, ἀλλ' ἡ ἐκθεσις τῆς πίστεως εἶνε τὸ καθήκον παντὸς (μέλους τῆς Ἐκκλησίας), δὲν ἀποτελεῖ δὲ καθήκον μόνον τῶν κληρικῶν. Τοῦτο παράγει μίαν ἀτιμωμένην ἐλευθερίαν, ἐν ἣ ὁ συνήθης λαϊκὸς συζητεῖ θεολογικῶς ἀπὸ τοῦ ἴσου πρὸς τὸν ἱερέα. Κατὰ τὸν Δρα Ζερνώφ, ἡ ὀργανικὴ ἔνωσις τῶν ἐκκλησιῶν ὀρθοδόξου καὶ ἀγγλικανικῆς δὲν θά ἐπιτευχθῇ εὐκόλως ὅχι διότι διακυβεύεται θεμελιώδης τις διδασκαλία, ἀλλὰ διὰ τὴν διάφορον πῶς ἀντίληψιν τῆς ἐννοίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὰς ἐκατέρωθεν προκαταλήψεις.

*

Κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς Βορ. Ἀμερικῆς στατιστικὴν, ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ὑπάρχουν 225 θρησκευτικὰ ὁμολογία.

*

Ἀπεβίωσε πρὸ τινος ὁ ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τῆς Χάλλης ἐγκριτος καθηγητῆς τῆς ἐρμηνείας τῆς Κ. Διαθήκης P. Feine ἐν ἡλικίᾳ 74 ἐτῶν, γνωστὸς ἐξ ἄλλων τε περισπουδαστῶν ἔργων καὶ ἐκ τῆς Βιβλικῆς Θεολογίας τῆς Κ. Δ., ἐπανειλημμένως ἐκδοθείσης.

*

Ἐπίσης ἀπεβίωσαν ἐν ἡλικίᾳ 47 ἐτῶν ὁ ἐν Μονάχῳ καθηγητῆς τῆς σημιτικῆς φιλολογίας G. Bergsträsser, ὅστις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπεμελήθη τῆς ὑπὸ νέαν μορφήν ἐκδόσεως τῆς Ἑβραϊκῆς γραμματικῆς τοῦ Gesenius.

*

Ἐν Βεγγάλῃ τῶν Ἰνδιῶν, ἀριθμοῦση ὑπὲρ τὰ 5 ἑκατ. κατοίκων, ὑπάρχουσι μόνον 180,572 χριστιανοί· ἐνῶ ἐν Μασσά, μικροτέρῳ τῆς Βεγγάλης, οἱ χριστιανοὶ ἀνέρχονται εἰς 1,770,328, εἰς δὲ τὰ κράτη τῆς Travancore καὶ Cochin, ἀριθμοῦνται ὑπὲρ τὰ 6 ἑκατ. κατοίκους, τῶν χριστιανῶν ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει τὰ 2 ἑκατ. Οἱ Ἰνδοὶ χριστιανοὶ δεικνύουν τάσεις χειροαφετήσεως ἀπὸ τῶν ἄλλο-εθνῶν ἱεραποστολῶν, ἀξιοῦν δ' ὅπως οἱ ναοὶ των ἀνεγει-

ρῶνται κατὰ σχέδιον «γνήσιον ἰνδο-χριστιανικόν» καὶ κατὰ τὴν λατρείαν των χρησιμοποιῶσι μουσικὴν καθαρῶς ἰνδικήν, συνοδευομένην ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν των μουσικῶν ὀργάνων.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀπαντῶσα εἰς ἐγγράφον τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν σχέσει πρὸς τὴν παρατηρουμένην ἀταξίαν ἐκ τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἀδικαιολογήτου περιφορᾶς ἀγιορειτῶν μοναχῶν καὶ πρὸς τὸ ἐξ αὐτῆς προκύπτον ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ σκάνδαλον, διεβεβαίωσεν Αὐτὴν ὅτι καὶ αἱ Ἱεραὶ μοναὶ καὶ ἡ Ἱ. Κοινότης τηροῦσιν ἐπακριβῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Κανονιστικοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καθ' ὃ εἰς οὐδένα ἐπιτρέπεται ἢ ἀνεῦ ἐγγράφου ἀδείας τῆς οικείας μονῆς ἐξόδος ἐκ τοῦ Ἁγ. Ὁρους, ὁ δὲ παραβάτης τιμωρεῖται αὐστηρότατα παρὰ τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ Μετανοίας. Ἐπειδὴ δ' ἡ Ἱ. Κοινότης διέγνω ὅτι μοναχοὶ τινες τῶν σκητῶν, κελλιῶν ἢ καλυβῶν ἀναχωροῦσιν ἐκ τοῦ Ἁγ. Ὁρους ἐπὶ προφάσει πωλήσεως τῶν ἐργασιῶν των εἰς τὸν κόσμον, ὅπου παρατείνουσι τὴν διαμονὴν των, ἣτις πολλάκις ἀποβαίνει ἀφορητὴ βλάβη αὐτῶν, δεινὴ δὲ ἐντεῦθεν κατηγορία προστίθεται εἰς τὸ μοναχικὸν πολιτεῦμα, πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ ἀνηνέχθη πολλάκις πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τοῦ κράτους μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἀπελαύνουσι τῶν ἐπαρχικῶν των πάντα ἀγιορεῖτην μὴ ἐφωδιασμένον διὰ κανονικοῦ πιστοποιητικοῦ. Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἱ. Κοινότης εἰς τὰ ἀνωτέρω προσθέτει ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς ὅτι «πολλάκις ὁ δημιουργούμενος θόρυβος εἰς βάρος τοῦ γοήτρου τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν τόπου ὅσον καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν ἐν αὐτῇ τῶν μοναχικῶν διαυλῶν διανυόντων μοναχῶν, ἀπόροια ἐστὶ λυβιλλογραφημάτων ὑπαροῦ τινος τύπου, ὅστις, μακρὰν τῆς χριστιανικῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ὑψίστης αὐτοῦ ἀποστολῆς καὶ σημασίας, προσυλλέγει, πρὸς δημοσίευσιν, τῶν τριόδων χαλκεύματα, ἅτινα οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰ μὴ ἀποκνημάτια νοσοῦσης φαντασίας καὶ δι' ἰδιοτέλειαν καὶ δι' ἀργυρολογίαν καὶ μόνον». Τὸ περὶ οὗ λόγος ἐγγράφον τῆς Ἱ. Κοινοῦτος διαβιβασθὲν ὑπὸ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἐν ἀντιγράφῳ πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκοινοποιήθη δεόντως πρὸς τοὺς σεβ. Ἱεράρχας αὐτῆς ἵνα λάβωσιν αὐτοῦ γνώσιν.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος αἰτήσῃ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δράμας ἐπέτρεψε τὴν εἰς ἱερέα χειροτονίαν τοῦ Χριστοῦ Κελεσίδου διὰ τὸν παραμεθόριον συνοικισμὸν Βονοχάρου.

—Ὡσαύτως αἰτήσῃ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νεωροκοπίου ἐπετράπη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἢ εἰς ἱερέα χειροτονίαν τοῦ Τρύφωνος Βασιλειάδου διὰ τὸ ξενόφωνον χωρίον Κατάφυτον.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐχορήγησε τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Δράμας εἰκοσήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας δι' ὑπηρεσιακοὺς λόγους, τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Σύρου κλπ. ἑβδομαδιαίαν παράτασιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας, τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Καλαβρυτινῶν κλπ πενθήμερον ἀδειαν ἀπουσίας εἰς Ἀθήνας δι' ἀτομικὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις, καὶ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κυθήρων εἰκοσιπενθήμερον παράτασιν τῆς ἀδείας αὐτοῦ.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος μετὰ ἀμοιβαίας προτάσεις τῶν οικείων Ἱεραρχῶν τοῦ τε σεβασμ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος καὶ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας καὶ αἰτήσῃ τοῦ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Θεσσαλιώτιδος κλπ. ἱεροκήρυκος Ἀρχιμ. Κυρίλλου Καρμπαλιώτου παρεκάλεσε τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ὅπως ἐνεργήσῃ διὰ τὴν μετάθεσιν τοῦ εἰρημένου ἱεροκήρυκος ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος εἰς τὴν Ἱ. Μητροπολιν Μεσσηνίας.

—Ἐγγράφον τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν περὶ διαβαθμίσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν διεβιβάσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων μετὰ τῆς παρακλήσεως, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς τοῦτο.

—Ο Σεβ. Μητροπολίτης Λευκάδος κλπ. απέστειλε τῇ Ἰ. Συνόδῳ δραχμὰς 1000 ὑπὲρ τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου.

—Εἰς ἐνδειξὴν τῆς Πανελληνίου εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς πρωτεργάτας τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας, ἀνεγείρεται, ὡς εἶναι γνωστὸν, ἀντάξιον τοῦ μεγάλου τούτου γεγονότος Ἡρώδου ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ, ἐνθα ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς ἠλόγησε τὴν σημαίαν τῆς Ἐλευθερίας. Ἡ ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ἡρώδου τούτου Ἐπιτροπὴ, καταβάλλουσα πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τούτου, ἐξητήσατο καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῆς περιφορᾶς δίσκου ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῇ 25ῃ Μαρτίου, ἵνα διὰ τοῦ ὀβλοῦ τοῦ Πανελληνίου συντελεσθῇ τὸ Ἐθνικὸν Μνημεῖον. Ὅθεν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δι' Ἐγκυκλίῳν παρεκάλει τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ὅπως διατάξωσι τὴν περιφορὰν δίσκου ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἁγίᾳ Λαύρᾳ ἀνεγειρομένου Ἡρώδου, τὸ δὲ συλλεγόμενον ποσὸν ἀποστείλωσι τῷ κ. Λεωνίδα Ἀναγνώστο-πούλῳ, ἐμπόρῳ, Πλούτωνος 1, Ἀθήνας.

—Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἡ «Ἑβδομάς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» διεξήχθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας. Τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας ἐτελέσθη ἐν τῷ βυζαντινῷ ναῷ τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας πανηγυρικῆ ἀρχιερατικῆ λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Γενναδίου, ἐκφωνήσαντος καὶ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας. Αὐθημερὸν ἐκήρυξαν εἰς τοὺς κεντρικοὺς ἰ. ναοὺς τῆς πόλεως, κατὰ τὸ πρόγραμμα τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως, οἱ ὀριθθέντες ἱεροκήρυκες, ποιησάμενοι λόγον καὶ περὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῆς ἑβδομάδος τῆς Ὁρθοδοξίας. Τῇ Β' ἡμέρᾳ ἐγένετο διάλεξις ἐν τῷ Ἐμπορικῷ Ἐπιμελητηρίῳ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Ἰωαννίδου με θέμα «Νεότης καὶ Θρησκεία». Ἐσαυτὸς ἐγένοντο θεῖα κηρύγματα καὶ εἰς τὰ δύο σπύτια τοῦ Στρατιώτου καὶ τὴν Κ. Λέσχην τοῦ Στρατιώτου, ἐν οἷς ὁμίλησαν ὁ Ἱεροδιάκονος Ἀλέξανδρος Στρατιῆς καὶ ὁ κ. Ἰ. Σαγκριώτης. Τῇ Γ' ἡμέρᾳ ὁμίλησαν εἰς τὰ δύο Στρατιωτικὰ Νοσοκομεία ὁ Ἀρχιδιάκονος Καλλίνικος Χαραλαμπίδης καὶ ὁ κ. Π. Ρόκκος. Τῇ Δ' ἡμέρᾳ ἐκκλησιάσθησαν ἐν ὀρισμένοις ναοῖς οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῆς Μέσης Ἐκπαιδύσεως (γυμνασιακῶν τάξεων), παρακολουθήσαντες τὴν θεῖαν λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Δώρων καὶ ἀκούσαντες τὸ κατ' αὐτὴν γενόμενον κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου παρὰ τῶν θεολόγων κ.κ. Θ. Καστανά, Ἰ. Σαγκριώτου, Μαργαρίτου, Λάμπου, Κωτοΐδου, Ἀγ. Ἀγαθαγγελίδου, Παπαευσγένιου, Βαφειδίου, Π. Ρόκκου καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου Καλλινίκου Χαραλαμπίδου. Τῇ Ε' ἡμέρᾳ ὁμίλησαν ὁ κ. Ἀγ. Ἀγαθαγγελίδης ἐν τῇ κεντρικῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ὁ ἱεροδιάκονος Ἀλ. Στρατιῆς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ ἐν Τοῦμας παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Τῇ ΣΤ' ἡμέρᾳ ἐγένοντο ἐπισκέψεις καὶ κηρύγματα εἰς τὰ διάφορα ἄσυλα καὶ καθιδρύματα ὁμίλησαν δὲ οἱ αἰδ. Δημ. Πολυχρονιάδης καὶ Εὐάγ. Μουτζίνος καὶ ὁ κ. Ν. Ρέγγος. Τῇ δὲ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ ἐτελέσθησαν εἰς ἅπαντας τοὺς ἰ. ναοὺς τῆς ἰ. μητροπόλεως, μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν, ἐπιμνημόσυνοι δεήσεις ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδος πεσόντων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν.

—Τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ἀσύλου τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀνασυγκροτηθὲν ἀπετέλεσαν οἱ ἑξῆς: Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Πρόεδρος, Κα Ἀμαλία Σ. Μιχαηλίδου Ἀντιπρόεδρος, Δις Μαργαρίτα Ἀποστολίδου Γραμματεὺς, Κοσ Ἀλέξανδρος Γριζιώτης Ταμίας, Κα Σωσὸ Καρδερὶν Ἐπόπτις, Κα Ἄννα Στεφ. Ἀλευρᾶ Ἐφορος, Κα Ἰδα Γεωρ. Ἀλευρᾶ Ἐφορος, Κοσ Χρῆστος Δροσόπουλος Σύμβουλος, Κοσ Ἰωάννης Πετρίδης Σύμβουλος, Κοσ Ἡρακλῆς Ἰσιδωρίδης Σύμβουλος, Κοσ Ἰωάννης Καμπίρης Σύμβουλος, Ἀναπληρωματικὰ μέλη: Κα Εὐαγγελία Βασιλειάδου, Κοσ Μιχαὴλ Μιχαηλίδης, Κα Εὐχαρις Ἰορδάνογλου.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιὴλ ἀπέστειλεν εἰς τὴν Χριστ. Κοινωνικὴν Ἐνωσιν δρχ. 500 ὑπὲρ τοῦ Ἀντικαρκινικοῦ τῆς Ἰνστιτούτου.

—Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος προσέφερεν εἰς τὴν «Α-

ποστολικὴν Διακονίαν» ὑπὲρ τοῦ ἔργου αὐτῆς δραχμὰς χιλίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἀνεγνώμεν καὶ ἐν τῷ ὑπερορίῳ ρωσικῷ ἐκκλησιαστικῷ τύπῳ διὰ περὶ μεσοῦντας τοὺς παρελθόντας μῆνας Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ τῆς Βαρσοβίας, προβάσα εἰς αἰφνιδίαν ἔρευναν ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ ἐκκλ. δικαστηρίου τῆς Βαρσοβίας-Χόλμης ἐν συνοδείᾳ δικαστικοῦ ἀνακριτοῦ, ἐσφράγισε πάντα τὰ εἰς τὴν τελευταίαν πενταετίαν ἀναφερόμενα ἔγγραφα διαζυγίων, δι' ὧν διελύοντο γάμοι μεικτοί, ἐν οἷς ὁ ἕτερος τῶν συζύγων εἶχε μεταστῆ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ κυβερνήσις δὲν παρεκάλει μέχρι σήμερον τὴν ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαστηρίου διεξαγωγῆν τοιούτων ὑποθέσεων, ὅτι ἡ κειμένη ἐν Πολωνίᾳ σχετικὴ νομοθεσία ἀνεγνώριζε τὴν ἐπ' αὐτῶν δικαιοδοσίαν τῶν πνευματικῶν δικαστηρίων τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὅτι, τοῦτου ἕνεκα, τὸ δικαστήριον, οὐτινος μετέχουν καὶ κυβερνητικοὶ ἀντιπρόσωποι, κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐκκλ.σ. δικαστηρίων εἰσήγαγεν εἰς αὐτὸν ἄρθρον ἐπιτρέπον τὴν διεξαγωγῆν τοιούτων ὑποθέσεων ὑπὸ τούτων, αἱ πολωνικαὶ ἐφημερίδες ἀνέγραψαν ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἐν Πολωνίᾳ ἱεραρχία ἐγκαλεῖται ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων ὡς ὑπεύθυνος τῶν διαζυγίων τούτων, διόπερ καὶ διατελεῖ ἐν μεγάλῃ ταραχῇ. Ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ὅμως ταύτης οὐδὲν εἶδομεν ἀναγραφῆν ἐν τῷ ἐπισήμῳ ὄργανῳ τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἰ. Μητρόπολις Χαλκίδος.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 5349 «Περὶ ἐνοριακῶν ναῶν ἐφημερίων κ.λ.π.» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς θέσεις τῶν ἐφημεριῶν Βούντων καὶ Μηλεῶν ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν μέχρι τέλους Μαρτίου 1934 τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά. Ἐν Χαλκίδι τῇ 28 Φεβρουαρίου 1934 † Ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος.

Ἰ. Μητρόπολις Χίου.

Καλοῦμεν πάντας τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 5439, ἄρθρον 81, ὀριζόμενα προσόντα καὶ βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίας Μαρίνης τῆς Κοινότητος Μυρμηγκίου ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Ἐν Χίῳ τῇ 2 Μαρτίου 1934 † Ὁ Χίου Ἰωακείμ.

Ἰ. Μητρόπολις Πατρῶν.

Συμαίνωνς τῷ νόμῳ προκειμένου ν' ἀνακηρῶμεν ὑποψηφίους διὰ τὴν κατάληψιν τῶν χηρευσουσῶν ἐφημερικῶν Ναῶν τῆς Μητροπολιτικῆς περιφέρειας 1) Ζωοδόχου Πηγῆς—Σαγείκων, 2) ἁγίου Ἰωάννου—Κ. Ἀλισσοῦ, 3) ἁγίου Ἀθανασίου—Μεντζαίνης, 4) ἁγίου Νικολάου—Καταράκτου, 5) ἁγίου Νικολάου—Δαμακίνοι, 6) ἁγίου Νικολάου—Ἄνω Σαλμενίκου, 7) ἁγίων Ἀποστόλων—Πετροῦ τοῦ, 8) ἁγίου Νικολάου—Σελλῶν, 9) ἁγίου Γεωργίου—Μποτεϊκῶν, 10) ἁγίου Ἀθανασίου—Βελβιτίου, 11) ἁγίας Παρασκευῆς—Κασσεῖου καὶ Θωμῆκων, 12) Προφ. Ἡλιοῦ—Καραμεσινεῖκων, 13) Κοιμ. Θεοτόκου—Προστοβίτης, 14) Κοιμ. Θεοτόκου—Μπαρδικῶστα, 15) ἁγίας Παρασκευῆς—Κ. Σαλμενίκου, 16) Εἰσ. τῆς Θεοτόκου—Φαρφαί, 17) Γεν. τῆς Θεοτόκου—Πλατανίου, καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἱερατεῦσωσιν ἐν τοῖς Ναοῖς τούτοις, ἵνα ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν δι' αἰτήσεως αὐτῶν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά. Ἐν Πάτραις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1934. Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Τύποις «Φοῖνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι